

..tù sau Tháng Sáu tũ Tháng Chín thì mĩi thũ y hy vũ ng...

Sau mĩt sũ tín hiũ tích cũc nhũ nhũ thũ trũũ ng chũũ ng khoản New York tiũ p tiũ c tăng giá sáu tuũ n lũ liên tiũ p, hay các ngân hàng Citigroup, JP Morgan, tiũ p đoàn General Electric có kũ t quũ tiũ t hũ n dũ kiũ n, ông Larry Summers, cũ vũ n kinh tế cũ a tiũũ ng thũũ ng Obama hôm 19/04/2009 đã tiũ thái đũ thũ n trũũ ng, cho rũũ ng con đũũũ ng hũ i phũ c vũ n còn dài, và nũ n kinh tế Mũ vũ n phũ i chuũ n bũ đũ i phó vũ i nhũũ ng rũ i ro quan trũũ ng. Tũ California, kinh tế gia Nguyễn Xuân Nghĩa giũ i thích.

RFI: Xin kính chào anh Nguyễn Xuân Nghĩa. Dũũũ ng nhũũ ngũũũ i ta đã thũ y mũ t vài chũũ dũ u bũ t đen tũ i vũ kinh tế Hoa Kỳ nên nhiũ u ngũũũ i hy vũũ ng rũũũ ng Mũ có thũ ra khũ i nũ n suy trũũ m khũ i sũ tiũ tháng 12 năm kia, tiũ c là cách nay đã 16 tháng. Theo dõi tình hình kinh tế Mũ, anh lũũũ ng đũũ nhũ thũ nào vũ triũũ n vũũ ng đó?

- Trên đũ i thũ thì thũ giũ i đang bũ suy trũũ m, thũũ m chí suy thoái kinh tế, mũ t chu kũ nũũ ng nhũ t và tiũũũ ng đũ i cũũg lâu nhũ t đũ i vũ i Hoa Kỳ nũ u ta khũ i đi tiũ thũ i điũũ m cuũ i tháng 12 năm 2007, nhũũ anh vũ a trình bày. Tuy nhiên, hàng loũũ t biũũ n pháp cũũ p cũũ u tài chính và kích thích kinh tế do các quũũ c gia đũũ a ra đã đũũ y lui đũũũ c nũ i lo cũũ a mũ t vũ Tũũũ ng khũũũ ng hoũũũ ng nhũũ thũ i kũ 1929-1933. Đũũ u y, thũ i sũ hàng tuũũ n hay hàng tháng đã cho thũ y vũ toàn cũũ nh cũũ a thũũ giũ i.

- Riêng tũ i Mũ thì tũ khi kinh tế bũ suy trũũ m vào cuũ i năm kia, vào đũũ u năm ngoũĩ Hoa Kỳ đã tung ra hũũ n 150 tiũ kích cũũ u. Rũũ i Ngân hàng Trung ũũũũ ng Mũ đã vũ a hũũ lũũ suũ t - và hũũ tũ i gũũ n sũ không - vũ a in tiũũ n bũũ m vào các doanh nghiũũ p. Tũũ tháng Chín tũ i nay hũũ đã bũũ m thêm hũũ n ngàn tiũ đũũ la qua biũũ n pháp rũũũ t hiũũ m hoi là "nâng đũũũ nhũũ c lũũ u hoũũ t" hay "quantitative easing". Trong khi yũ, các Chính quyũũ n Bush và Obama cũũg tung tiũũ n cũũ p cũũ u hũũ thũũũ ng tài chính và ngân hàng trũũ giá 700 tiũ đũũ la. Kũũ t quũũ là tình hình không chũũ còn là mũũ t màu u ảm mà đã chũũũ m hy vũũ ng.

- Mũũ t cách thiũũ t thũũ c thì ta còn phũũ i đũũ i vài tuũũ n, có khi vài tháng, thì mũũ i biũũ t chũũ c là kinh tế Mũ đã đũũũũ ng đũũũũ chũũ a và sau khi sũũ t tũ i chũũ thũũ p nhũũ t thì có đũũ u hiũũ u phũũ c hũũ i hay chũũ a, mũũ nhũ hay yũũ u và kéo dài bao lâu thì mũũ i trũũ lũũ i thũũ i sung mãn.

RFI: Thưa anh, những dấu hiệu gì có thể giúp ta đoán là kinh tế Mỹ đang đầy rẫy sự phức tạp?
Ví dụ như thị trường công phiếu Mỹ đã ra khỏi hố sâu khủng hoảng hôm mừng chín tháng Ba hay còn chờ dấu nào khác?

- Thị trường công phiếu khoán Mỹ có thể là một chướng ngại và nếu người lên kế hoạch đầy thì chúng sáu tháng sau tình hình kinh tế mới có thể coi là tạm ổn định, tức là phải tháng Chín thì ta mới biết được. Ngoài yếu tố này, tôi thì nghĩ rằng nên cách tiếp cận tín dụng - tức là các ngân hàng bắt đầu dám cho vay - nay cũng đã có vài dấu hiệu khai thông, một phần là nhờ quy định mới về quy tắc kế toán, cách thức là cách định giá tài sản các công sở tài chính tại Mỹ và Âu Châu - nên ngân hàng bắt đầu tin tưởng và cho vay. Thứ ba, lạm phát hàng bán lẻ cũng bắt đầu tăng và vì tiêu thụ chiếm tới 70% sản lượng Mỹ, nên số kinh đó cũng là một dấu hiệu quan trọng. Đáng chú ý nhất là lạm phát tiền kho, tức là hàng hóa sản xuất ra mà chưa bán được, đã giảm liên tục từ tháng Chín năm ngoái đến tháng Hai vừa qua. Chướng ngại cho phép ta nghĩ là doanh nghiệp Mỹ đang bắt đầu sản xuất lại để đáp ứng yêu cầu. Sau cùng, thị trường công phiếu kho nên suy trầm và khủng hoảng tài chính là thị trường gia công thì cũng đã có dấu hiệu quan trọng: số giá quá rẻ, nhà công đã bán được - kể cả loại cũ và mới - trong một số khu vực.

- Nói chung, từ năm ngoái, tôi có liên tưởng là phải tới quý ba, tức sau Tháng Sáu tới Tháng Chín thì mới thấy hy vọng. Nhưng dù sao, sự phức tạp đó vẫn chưa mất, còn bấp bênh, trong khi này, thị trường và dân chúng vẫn tiếp nhận tin tức kinh tế đã cũ của tháng trước, của quý trước, thí dụ như thị trường nghĩ rằng vẫn còn tăng nên vẫn chưa mất tin tưởng và dĩ nhiên cũng như hàng hóa vẫn chi tiêu và sinh hoạt kinh tế.

RFI: Nhìn ra khỏi Hoa Kỳ, tình hình có vẻ sáng sủa hơn hay chưa? Thí dụ như người ta đã nói đến hy vọng phức tạp của kinh tế Trung Quốc sau một nhĩu biến pháp kích thích đã ban hành.

- Tôi cũng đã nói người ta nên dè dặt là kinh tế Mỹ sẽ đầy vào quý ba và tiếp tục nói người ta khi hoài nghi khả năng phức tạp của kinh tế Trung Quốc! Từ đầu năm nay, lãnh đạo Bộ Kinh tế chỉ định thông báo trên toàn thế giới về triển vọng kinh tế của Trung Quốc chính là để trấn an đầu tư của họ ở bên trong. Có khi ta cần một chương trình riêng để phân tích chuyên đó.

- Trên toàn cầu, Hoa Kỳ có sản lượng công 14 ngàn tỷ đô la một năm và công hàng buôn bán lên tới 10 ngàn tỷ, nên thị trường Mỹ là đầu máy cho kinh tế các nước. Và dù chỉ sản xuất công 22 tỷ 25% sản lượng thế giới, mà này đóng góp tới 60% vào đà tăng trưởng kinh tế toàn cầu. Giả dụ như kinh tế thế giới có tăng trưởng được 5% thì 3% là do buôn bán với Mỹ.

- Đa số các nước Đông Á đều lệ thuộc vào xuất khẩu, chủ yếu là xuất khẩu vào Mỹ và châu Âu. Xuất khẩu của nhiều nước đã sụt phân nửa và sản lượng công nghiệp giảm một phần ba. Kinh tế có cảm khiên hấp phụ khi ít hơn nên đợt thủng đổ vỡ ngoạn mục, nhưng chủ yếu là quan hệ, kể cả tại Trung Quốc, lợi che giấu thực tế đen tối là thất nghiệp và kinh tế vẫn suy trầm.

- Bị sang châu Âu, đời gia kinh tế là nước Đức cũng là đầu máy kinh tế cho cả khối, nhất là Đông Âu, các nước Baltic phía Bắc hay Balkans phía Nam. Nhưng, kinh tế Đức chủ yếu quan và rút cấn tại thị trường Mỹ trong khi bất ổn xã hội bất đầu đe dọa nhiều quốc gia trên thế giới.

- Vì vậy, thực tế phũ phàng là kinh tế Hoa Kỳ vẫn là nguồn hy vọng cho nhiều nước và quốc gia đầu tiên có thể ra khỏi suy thoái vẫn là nước Mỹ, từ ba đến sáu tháng sau mới đến các quốc gia, như họ được Quốc Tế Quốc Tế FMI kịp thời giúp đỡ trong lúc ngặt nghèo này.

RFI: Anh nhận định vai trò của Quốc Tế Quốc Tế, đơn vị này có thể làm gì cho các nước sắp ra khỏi tình trạng đình trệ hiện nay?

- Đây là một kết quả tích cực từ Thập niên khủng hoảng G20 hồi đầu tháng này tại thị trường Anh quốc và là sáng kiến từ các nước châu Âu. Thập niên khủng hoảng G20 quyết định chấp thêm vào cho Quốc Tế thì hành hai chương trình cứu giúp.

- Thứ nhất là cấp cứu các quốc gia bị khủng hoảng tài chính vì những sai lầm trong chính sách, hàng đầu đó là "điều chỉnh cơ cấu", và Quốc Tế tham dự vào quản lý kinh tế của các nước này, như trường hợp của Hungary, Islande, Sri Lanka hay Pakistan. Chương trình thứ hai, tiến kèm hơn rất nhiều, là trợ giúp kinh tế cho các quốc gia bị vỡ lở, như trường hợp Ba Lan, Brésil, Mexico, hay cả Nam Hàn. Việc trợ giúp nhất thời này sẽ có kết quả khôi phục sớm hơn vì các cấp cứu.

- Nói vẫn thì nghĩ ta cần theo dõi chuyển biến Hoa Kỳ và các quyết định của Quốc Tế Quốc Tế. Riêng tại Hoa Kỳ, rõ ràng vẫn có thể xảy ra trong thời gian tới với sự phá sản và hậu quả lan rộng của các thị trường xe hơi Hoa Kỳ ở Detroit, cho nên ta vẫn cần nhìn thận trọng xem đầu tư Mỹ đã hết hốt hoảng và tụt xuống hay chưa. Ta không thể quên là trong quá khứ, kinh tế Mỹ đã ra khỏi suy trầm từ năm mà dân Mỹ vẫn bị quan sát tình hình kinh tế. Lần này cũng vậy.

Kinh t Hoa K : Hy v ng Ph c h i - dù còn Mong manh

Tác Giả: Nguy n Xuân Nghĩa & RFI
Thứ Ba, 21 Tháng 4 Năm 2009 22:50

và ph i c năm n a, khi kinh t l i tăng tr ng thì dân M m i b t đ u tin t ng, và l i... tiêu xài nh M !